1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 78.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85. buiten Assen franco per post *f* 2.00.

ZATURDAG 29 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Ter besparing van ruimte, waaraan wij steeds gebrek hebben, zullen wij, te beginnen met het volgende kwartaal, de advertentien met den gewonen courant-letter drukken; daarentegen zullen wij de prijs der advertentien, zooals deze vroeger steeds is geweest, weder op 15 cent de regel brengen, hierdoor zal in den prijs derzelve over het algemeen weinig verschil worden gebragt. RED.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe maken bekend, dat de vastgestelde rekening wegens de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven dezer provincie over het dienstjaar 1853, tegen betaling, algemeen verkrijgbaar is gesteld bij de provinciale drukkers de heeren *J. P. A. van Gorcum & Comp.* te Assen.

ASSEN, 26 September 1855.

Gedeputeerde Staten voorn.
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

De BURGEMEESTER der gemeente Assen,

In ervaring zijnde gekomen, dat het nuttigen van *garnalen* bij onderscheidene inwoners zeer nadeelige gevolgen heeft veroorzaakt,

WAARSCHUWT

de ingezetenen ten sterkste tegen het gebruik van die vischsoort, en beveelt hen tevens dringend aan, om zich te onthouden van het eten van *onrijp ooft*, vermits ook daarvan, inzonderheid thans, ongesteldheden zijn te wachten.

ASSEN, 25 September 1855.

De Burgemeester voornoemd,
H. J. OOSTING.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

28 SEPT.

Het antwoord der Tweede Kamer op de troonrede was weinig meer dan een weerklank. Dit is het gebruik geworden! Vroeger plagt dat anders te zijn en het is zelfs eens geschied dat de discussien over zoodanig antwoord, acht dagen lang aanhielden. Nu werd daartoe slechts één dag gebruikt. Ook de oppositie had geen lust tot wijdloopige beschouwingen, of begreep dat men haar niet zou volgen, terwijl de Commissie daartoe ook alle aanleiding had vermeden. Als de troonrede ook in algemeene bewoordingen spreekt, voegt het de vertegenwoordiging minder een anderen toon aan te slaan. De heer Thorbecke kon zich echter met zulk eene onbeduidende pligtpleging niet vereenigen, en er zijn wel meer die gaarne eene „gekleurde" troonrede ontvangen, en bij gevolg een „zeer gekleurd antwoord" teruggeven, doch de zekerheid dat de meerderheid der Kamer tot het laatste volstrekt niet genegen is, als de eerste daartoe geene aanleiding geeft, heeft de oppositie ook dit jaar de verwezenlijking van haar wensch niet gegund. De discussien over de troonrede waren alzoo weinig meer dan een woordenspel, de Commissie en de meerderheid der Kamer beperkte de zucht tot critiek of tot een meer bepaald oordeel over sommige onderwerpen, binnen zeer enge grenzen.

De begrootings-wetten komen nu achtereenvolgend in. Daarover spreken wij in een volgend Overzigt.

—

't Gerucht, dat er een nieuwe aanslag op het leven van den Keizer van Frankrijk was ondernomen, heeft nog al indruk gemaakt en aanleiding gegeven tot veel ergernis en ook tot bekommering. Men zeide dat de *Cent Gardes* (een daarvan zou de moord-aanslag hebben beproefd, en onmiddelijk door zijne kameraden om 't leven gebragt en in de Seine geworpen zijn!) zouden worden ontbonden. Zeker is het, dat men met veel ijver de verspreider van dit en andere ontrustende tijdingen zoekt, doch zeker is het ook, dat men zelden de eerste verhaler vindt. Een onschuldige en naverteller zal dus welligt voor anderen boete doen.

De berigten uit de Krim behelzen veel nieuws en gewis ook veel onwaars.

In bijzondere brieven vooral tracht men te goeder trouw of opzettelijk het cijfer der dooden en gekwetsten zoo gering mogelijk te stellen, doch de schrikwekkende lijst van het verlies, door de Franschen geleden, zullen wij straks opgeven. Deze lijst verkondigt de woede van den strijd, met hartverscheurende kracht. Meer dan 7000 man buiten het gevecht gesteld en 1400 geheel verdwenen!

Hoe dure prijs voor het zoogenaamde Europeesche evenwigt! En hoevelen kunnen nog niet vinden, waar dit in gevaar verkeert!

Terwijl men te Parijs die doodsberigten leest en zich duizenden in rouw kleeden, wachten anderen alweder *met ongeduld* naar het berigt eener nieuwe bataille, die Pelissier de Russen zou hebben geleverd.

In Duitschland spreekt men steeds van nieuwe vredes-onderhandelingen, die welligt op het touw zullen worden gezet.

Pruissen is het nu, die het eerste vereenigings-woord sprak, doch te vergeefs! het Westen wil vrede op Ruslands graf!

Keizer Alexander trok naar het Zuiden zijns Rijks, en dat voorspelt, naar veler schatting, geenszins vrede.

De zoo lang verwachte rapporten der Fransche generaals zijn eindelijk aangekomen en openbaar gemaakt.

Dat van Pélissier is vrij beknopt en bevat weinig of niets wat niet reeds bekend is. Wij zullen daarom onze lezers het meer uitvoerige van generaal Niel, der genie, voorleggen, dat eenige merkwaardige bijzonderheden omtrent de inrigting der werken en omtrent den aanval bevat, en daaraan toevoegen wat belangrijks in de correspondentiën te vinden was.

Dit rapport, dat wij hier eenigzins beknopt meêdeelen is van den volgenden inhoud:

„De verdediging werd met kracht gevoerd, en op verscheidene punten werden de aanvallen afgeslagen.

Om de talrijke moeijelijkheden van dien ontzaggelijken aanval te verminderen, waren de volgende schikkingen gemaakt:

Onze loopgraven tegen de stad waren tot op 40 Ned. ellen van het centraal bastion en 30 van het mastbastion genaderd. De Engelschen hadden de hunnen tegen de schippersvoorstad niet verder kunnen voortzetten dan 200 Ned. ellen van het voorwerk van het Groot Redan. Voor den Malakoff waren wij den muur om den toren tot op 25 Ned. ellen genaderd, en bevonden ons op gelijken afstand van het Klein Redan der scheepshelling.

Den 5den, des morgens, werd het bombardement uit 500 stukken met ongemeene hevigheid hervat.

Het doel van al onze pogingen was de inname van het werk achter den Malakoff-toren (de schans Korniloff der Russen), eene uitgestrekte schans — een soort van aarden citadel op een heuvel, die de schippersvoorstad bestrijkt. Het is slechts 1200 Ned. ellen van de zuidelijke haven verwijderd, waarover de Russen een vlotbrug hadden geslagen. Het Malakoff-fort is 350 Ned. ellen lang en 150 breed; zijne borstweringen zijn 6 Ned. ellen boven den grond verheven, achter een 6 Ned. ellen diepen en 7 Ned. ellen breeden gracht. Het is gewapend met 62 stukken van verschillend kaliber. In het werk bevinden zich eene menigte dwarsstukken, waaronder uitmuntende blinderingen. Een gevangen Russisch genie-officier zegt, dat de bezetting uit 2500 man bestond.

Het front van den Malakoff, dat 1000 Ned. ellen lang is, grenst aan de linkerzijde aan het Malakoff-fort, en regts aan het Redan der scheepshelling, dat langzamerhand in eene duchtige en goed gewapende redoute veranderd is. De buitenfronten der Malakoff- en scheepshelling-redoutes waren verbonden door een muur met 16 stukken geschut, en daarachter rigtten de Russen een tweede op, welke de keelfronten der redoutes vereenigde.

Om de grachten over te trekken, die zeer diep waren, hadden wij een stelsel van bruggen uitgedacht, die in een minuut geworpen werden.

De Fransche artillerie had bijna alle stukken, die direct op onze werken vuurden, tot zwijgen gebragt; de verstopte schietgaten waarborgden tegen de vrees, dat onze kolonnen, uit de loopgraven komende, door schrootvuur zouden begroet worden; het fort had zulk eene groote hoeveelheid bommen ingekregen, dat de schietgaten der stukken, die niet direct zigtbaar waren, ook waren verstopt. Maar achter de werken der 1ste linie hadden de Russen nog vele stukken, waartegen men slechts onvolkomen het vuur kon rigten, en de stormkolonnen van Malakoff waren blootgesteld aan het vuur der noorder batterijen.

Het front van de Malakoff moest door drie kolonnen worden aangevallen: de linker kolonne die zich onder generaal Mac Mahon tegen het Malakoff-fort rigtte, moest er zich meester van maken en tot elken prijs staande houden, de regter, de divisie Dulac, moest het scheepshelling-Redan bezetten, de middelste onder La Motterouge moest de muur aantasten, die beiden vereenigde.

De bataillonschef der genie, die met verscheidene brigades sapeurs de eerste kolonne vergezelde, moest bruggen over de grachten laten slaan, de mijnen opzoeken, overal de kolonnen den doortogt laten openen en, zoodra men meester van het fort zou zijn, het bij de keel sluiten, en van achteren groote wegen openen voor troepen en geschut. De battaillonschef Revoux en de kapitein Schoennagel, die mede brigades sapeurs aanvoerden, moesten hetzelfde voor de regter en middelkolonnen verrigten.

Den 8 September ten 8 ure in den morgen liet men tegen het centraalbastion twee mijnen springen elk met 100 Ned. ponden buskruid gevuld. Deze ontploffing scheen groote wanorde te weeg te brengen. Te gelijder tijd lieten wij naar onze loopgraven tegen het Malakoff-fort drie mijnkamers spelen, te zamen 1500 Ned. ponden kruid bevattende, om de beneden galerijen der Russische mijnwerkers te vernielen, en onze soldaten gerust te stellen, die zich in de loopgraven verzamelden, waaronder, volgens het zeggen der deserteurs, de grond ondermijnd was.

Precies ten 12 ure kwamen onze soldaten uit de wapenplaatsen, snelden met verbazende snelheid over de grachten, beklommen de borstwering en stonden tegenover den vijand. De worsteling, die met vuurwapenen begon, werd met de bajonnet, steenen en kolven voortgezet, de wisscher was in de handen der Russische kanonniers een wapen geworden, maar overal werden de Russen gedood, gevangen genomen of verjaagd, en reeds een kwartier nadat de aanval had plaats gehad, wapperde de Fransche vlag van de schans.

Het scheepshellings-redan was mede genomen; de kolonne van het centrum was tot den tweeden muur gekomen. Overal hadden wij de aangevallen werken bemagtigd. De generale chef gaf toen het sein tot den aanval op het Groot Redan, en een weinig later tot den aanval op de stad.

De Engelschen moesten 200 Ned. ellen afleggen onder een vreesselijk schrootvuur. Die ruimte was weldra met lijken bezaaid, maar deze verliezen stuitten de kolonne niet, welke in de vijf Ned. ellen diepe gracht afdaalde, en onder alle pogingen der Russen het voorwerk van het Redan namen. Maar na eene eerste worsteling, die de Russen duur te staan kwam, vonden de Engelsche soldaten niets voor zich, dan eene geheel opene en uitgestrekte ruimte, waarop de vijand, achter verwijderde dwarsstukken verborgen, een regen van kogels deed neêrdalen. De nieuw aangekomenen konden zich naauwelijks in de plaats stellen van hen, die buiten gevecht gesteld werden. Eerst na bijna twee uren dit ongelijk gevecht volgehouden te hebben, besloten de Engelschen het Redan te ontruimen.

De aanval op het centraal bastion was van hetzelfde gevolg.

Aan het front van Malakoff deden de Russen alle pogingen om de hun ontnomene werken te heroveren. Op het Redan terug komende met sterke kolonnen, ondersteund door veldartillerie, gelukte het hun dit te hernemen en ons den tweeden muur te doen verlaten, maar de eerste aanval kolonne, ondersteund door de garde, hield zich achter de buitenhelling van den eersten muur staande.

Zij ondernamen ook, hoewel vruchteloos, verscheidene aanvallen tegen Malakoff; hunne lijken hoopten zich op voor het keelfront, maar de eerste divisie stond onwrikbaar vast en tegen het einde van den dag waren wij meester van die citadel, buiten welke de Russen slechts eenige dagen hunne verdediging konden rekken, en dat nog wel met opoffering van een gedeelte van hun leger, dat na het afbreken der vlotbrug geene gemeenschap meer gehad zou hebben met het noorden. Zij hebben dan ook een ander besluit genomen, zij hadden alles in gereedheid gebragt, om de plaats te vernielen in geval zij gedwongen wierden haar te verlaten. Gedurende den nacht van den 8sten op den 9den kondigden hevige ontploffingen ons aan dat deze worsteling ten einde was. De vijand verliet Sebastopol, maar wilde ons niets dan puinhoopen laten.

Aldus eindigde dit gedenkwaardig beleg, waarin de middelen tot aanval en verdediging zich zoo kolossaal ontwikkelden. De Russen hadden meer dan 800 vuurmonden in batterij, en een garnizoen welks sterkte en gehalte zij naar verkiezing konden wijzigen. Na de ontzaggelijke hoeveelheid projektielen, welke zij ons toewierpen, is het waarlijk verbazend te zien, dat zij er nog zoo ruim van voorzien waren.

De geallieerden hadden in de verschillende aanvallen ongeveer 700 stukken in batterij, welke meer dan 1.600.000 schoten losten. Onze naderingswerken, voor een groot gedeelte in rotsgrond uitgevoerd met behulp van kruid, beslaan eene ruimte van 80 ned. mijlen. Men heeft, gedurende het beleg, gebruikt 80.000 schanskorven, 60.000 takkebossen en bijna een millioen zandzakken."

Tot zoover het rapport van Generaal Niel. Het tweede rapport van den Maarschalk Pelissier, d.d. 14 Sept., dat den 26ste in de *Moniteur* verscheen en 6 kolommen van dat blad beslaat, bevat onder anderen het volgende omtrent de verliezen van het Fransche leger:

5 Generaals gedood, 4 gewond, 6 kneuzingen bekomen.
24 Hoofdofficieren „ 20 „ 2 vermist.
116 Officieren „ 224 „ 8 „
1489 Onderofficieren en soldaten gedood, 4.259 gewond en 1400 vermist, totaal 7.557.

Uit dit rapport zullen wij in ons volgend nummer de bijzonderheden mededeelen.

Uit eenige correspondentien ontleenen wij nog het volgende:

Toen de Franschen in het binnenste van het fort Malakoff drongen, vonden zij daar alleen een officier en 60 man, die, zoodra zij de Franschen binnen het fort zagen, eene groote mijn ontstaken, die aan de Franschen geen nadeel toebragt, maar de officier met zijne 60 manschappen alle deed sneuvelen. Of deze taak hun was opgelegd, dan of zij zich vrijwillig daartoe aanboden, is onbekend.

Kapitein Drummond, die van Constantinopel naar de Krim is vertrokken, was niet belast om eene conferentie met prins Gortschakoff te houden, maar om de stoomschepen te commanderen, die voor Odessa zullen kruissen.

Den 15de hielden de Generaals en Admiraals der geallieerden een krijgsraad.

De forten Constantijn en Catharina waren nog door de Russen bezet. Men zegt, dat de bevelhebbers der geallieerden, ten opzigte van den vijand, een beslissenden stap zouden doen.

Het *Journal de Constantinople* van den 17de zegt:

Het Russische leger heeft zich geconcentreerd op de hoogten nabij Sebastopol, in de regering van Baktschi Seraï.

De troepen der Russische marine hebben in den jongsten strijd de heldhafstigste dapperheid aan den dag gelegd en de geallieerden groote verliezen berokkend; terwijl de infanterie bewijzen gaf van eene laauwheid en traagheid, welke de haar toevertrouwde taak onwaardig waren.

Admiraal Pamphiloff is gedood,

Men schat de verliezen der Russen op 18000 man.

De geallieerde vloten zijn nog niet in de haven van Sebastopol doorgedrongen: om de beletselen in die haven weg te nemen, wacht men op de ontplofbare machine, die zich te Balaclava bevindt.

De geallieerden maakten zich gereed om het Russische leger in de rigting van Aitodor te vervolgen.

Drie divisien zijn onder Herbillon naar de Tschernaia vertrokken.

Men ziet een bloedigen strijd in het binnenland te gemoet.

Het Turksche leger zal zich niet naar Azie begeven maar in de Krim blijven, waar deszelfs tegenwoordigheid noodig kan zijn.

29 SEPT.

De twijfel, werwaarts de reis van den Keizer van Rusland gerigt was, is opgeheven, daar hij den 23e te Odessa is aangekomen, waar dadelijk een krijgsraad is gehouden, waarin de Czaar zich zekerlijk met zijne veldoversten over de voortzetting van den krijg zal beraden hebben; daarin zal ook zeker de vraag ter sprake gebragt zijn, of er al dan niet noodzakelijkheid voor het Russische leger bestaat om de Krim te ontruimen.

Van hunnen kant hebben de legerhoofden der geallieerden ook een krijgsraad, bijgewoond door de bevelhebbers der vloten, gehouden.

Beide Raden hebben zich ongetwijfeld bezig gehouden met het uitdenken der beste wijzen, om elkander alle mogelijke afbreuk te doen en zoo doenlijk te vernielen. Treurig is het voorwaar, zulke in vele opzigten uitstekende mannen en zulke fijne verstanden raad te zien spannen, om elkander te verdelgen. Even alsof Gods schoone aarde geene ruimte aanbood voor alle menschenkinderen; even als of het niet het gebod was van Hem, die ons het leven gaf en het ieder oogenblik weder kan nemen, dat wij in vrede niet alleen maar zelfs in liefde naast elkander moeten leven.

Wat er in die Raden is besloten, is natuurlijk geheim gehouden.

Men meldt echter, dat de geallieerden aan de Russen in het open veld den slag willen aanbieden, en zoo ze dien weigeren aan te nemen, hen zullen aantasten. Daar de winter met rassche schreden nadert, denkt men, dat Pelissier met de uitvoering zijner voornemens niet zal zuimen.

Ook voor de Zwarte zee vloot wijzen de berigten nog voor den winter een taak aan, nl. het bombardement van Odessa, anderen meenen, dat het op Nicolajeff gemunt zal zijn, eene stad aan de Bug, waar de eigenlijke werven en dokken voor de Russische vloot gevestigd zijn, en waar spoedig eene nieuwe vloot kon gebouwd worden. De *Times* wijst er dan ook op, dat, zoolang Nicolajeff bestaat, de magt van Rusland in de Zwarte zee niet voor goed als gefnuikt kan worden beschouwd, en Engeland zijn doel zou gemist hebben.

Dat de Keizer van Rusland naar de Krim zal gaan, wordt door niets bevestigd, integendeel verzekert men, dat hij spoedig naar Warschau zal vertrekken, maar dat zijn broeder Constantijn zich eenigen tijd in de nabijheid van het oorlogstooneel zal ophouden.

Kars wordt nog bij voortduring ingesloten; thans berigt men evenwel, dat de vesting voldoende van proviand is voorzien, en zelfs dat de Turken met goed gevolg een uitval tegen de Russen gedaan hebben.

Tusschen Oostenrijk en Rome zijn de ratificatien over het gesloten concordaat uitgewisseld. De Heilige vader is zeker van alle zonen der kerk het best over Oostenrijk tevreden. Alle anderen, zelfs Louis Napoleon, waarvan hij aanvankelijk zulke goede verwachtingen had, geven hem reden tot bittere klagten, waaraan hij dan gewoonlijk in een consistoire lucht geeft, zooals er ook, naar men zegt, weder een zal gehouden worden.

De Koning van Napels, die reeds het hoofd boog voor het westen, reikt ook weder de hand van verzoening aan de Jezuiten, die bij hem in ongenade waren gevallen. Ongelukkig land onder zulk een Koning, omringd van zulke raadslieden!

L'Univers berigt, dat er niets is van eene toenadering tusschen den Czaar en Rome, die, volgens sommigen, bestond; eene vriendschap tusschen de hoofden der Grieksche en der Roomsche kerk was ook inderdaad al te avontuurlijk, vooral in de tegenwoordige tijden, om met ernst daaraan te gelooven.

Kossuth, Mazzini en Ledru-Rollin waren bevreesd, dat zij in deze tijden zouden vergeten worden; zij hebben daarom weder een revolutionair manifest openbaar gemaakt, dat echter gelijk is aan zijne voorgangers en daarom weinig de aandacht trekt.

Zij hadden voor hunne zaak gaarne gewild, dat eene Engelsche en Fransche vloot voor Napels was verschenen; Koning Ferdinand heeft hen echter, door zijn toegeven aan het verlangen der Westersche Mogendheden, teleurgesteld.

Wij hebben onze lezers er meermalen op gewezen, hoe weinig benijdenswaard het lot is van de Koningin van Spanje; eene nieuwe verongelijking is de lange lijst van hare grieven tegen de tegenwoordige bewindsmannen komen vermeerderen; tot hare hofhouding behoorden onderscheidene personen, die door Espartero en O'Donnell beschouwd werden als de tegenwoordige orde van zaken weinig genegen; zij gaven daarom aan de Koningin te kennen, dat deze personen moesten verwijderd worden; zij verzette zich wel eerst, maar moest eindelijk toegeven, doch trok zich deze zaak zoo aan, dat zij ontijdig is bevallen.

Een particuliere brief uit Madrid beweert, dat het of- en defensief verdrag tusschen Spanje, Frankrijk en Engeland reeds geteekend en geratificeerd is. Aan de Cortes zal alleen de goedkeuring worden afgevraagd op de uitgaven, die daaruit voor Spanje zullen ontstaan.

Thans is bekend geworden de aanspraak, waarmede de jeugdige koning van Portugal, in eene plegtige zitting der Cortes, de teugels van het bewind heeft aanvaard. De Koning bevestigt daarin de Ministers in hunne tegenwoordige functiën, en de liberale toon, die in de aanspraak heerscht, schijnt aan te duiden, dat hij de voetstappen van den regent zal drukken.

De Koning van Denemarken heeft eenige wijzigingen in de constitutie aan de volksvertegenwoordiging onderworpen. De Eerste Kamer heeft dezelve goedgekeurd, maar het Folkething heeft het meerendeel daarvan verworpen.

De grijze Koning van Pruissen bezoekt de Rijn-Provincien.

De Engelschen hebben den 8 Sept., bij de bestorming van Sebastopol aan dooden, gewonden en vermisten 2447 man verloren.

Uit een rapport van den intendant-generaal van het Fransche leger in het Oosten blijkt, dat na de inname van het zuidelijk gedeelte van Sebastopol, 4472 Fransche en 554 Russische gewonden in de ambulances de eerste hulp ontvingen. De ambulances in de Krim hadden eene totale bevolking van 10,520 zieken aan gewonden, waaronder 371 officieren. De dienst wordt zeer geroemd.

Telegrafisch Berigt.

Petersburg, 26 Sept. Eene depêche van vorst Gortschakoff, van den 23 dezer, berigt, dat de vijand twintigduizend man te Eupatoria heeft ontscheept, zoodat het daar verzamelde leger thans dertigduizend man bedraagt. — De geallieerden bleven voortgaan met gedurig den Russischen linkervleugel te verkennen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

Zitting van 24 Sept De zitting van heden heeft zich gekenmerkt door het weder zitting nemen van den heer *Groen van Prinsterer* als lid dier vergadering. Slechts gedurende één zittingjaar was hij uit de Kamer verwijderd. Hij werd echter niet vergeten. Telkenmale kwam hij in aanmerking. Zijne plaats bleef ledig tot dat hij die zelf weder bezette. — De zitting was verder gewijd aan de beraadslagingen over het ontwerp-adres in antwoord op de Troonrede.

25 *Sept.* In de zitting van heden is door den Voorzitter kennis gegeven, dat de commissie, belast met het overbrengen van het adres van antwoord op 's Konings aanspraak, aan haren last heeft voldaan, en dat Z. M. daarop heeft geantwoord: „Mijne Heeren! Ik verheug mij, de verzekering van u te ontvangen, dat de Tweede Kamer, met Mijne regering, hare beste pogingen wenscht aan te wenden, ter bestendiging van de welvaart en het geluk van het door God gezegend en ons dierbaar Vaderland. Ik verzoek u der Kamer Mijnen dank aan te bieden voor haar adres van antwoord." — Van regeringswege is ingekomen een ontwerp ter regeling van de inkomsten en uitgaven van het pensioen-fonds over 1856. — Van wege den Minister van Financien zijn ingekomen de rekeningen 1o. van het pensioenfonds; 2o. van den arbeid der gevangenen; 3o. van de verstrekkingen der marine; 4o. van die van oorlog; 5o. van den koopprijs der domeinen; 6o. van de bakengelden, en 7o. van de droogmaking van het Haarlemmermeer. Zij zijn in handen gesteld eener commissie. Daarna is aan de orde gesteld een brief van den heer *J. B. Bots*, houdende kennisgeving, dat hij, benoemd tot kantonregter te Helmond, deze betrekking heeft aangenomen, en verlangt, dat de Kamer zal beslissen, of hij dientengevolge al of niet heeft opgehouden lid der Kamer te zijn. Nadat een paar andere voorstellen waren afgewezen, is in stemming gebragt het voorstel van den heer *van Eck*, houdende dat de heer *Bots* had opgehouden lid der Kamer te zijn. Dit voorstel is, met 31 tegen 18 stemmen, goedgekeurd.

Het koninklijk besluit nopens de uitzetting uit het land van *P. J. F. de Geest*, luidt aldus.

1 Sept. 1855, no. 37.

Wij WILLEM III, enz.

Op de voordragt van onzen minister van justitie van den 14den Julij jl., no. 12, geheim;

Gezien de nadere rapporten van voormelden minister van den 11den en 31sten Augustus daaraanvolgende, no. 6 en 19, geheim;

Overwegende, dat *P. J. F. de Geest* uit het koningrijk Belgie herwaarts gekomen, later is gebleken aldaar wegens verschillende opligterijen te zijn veroordeeld en hier te lande een middel van bestaan zoekt in het houden van voorlezingen over godsdienstige onderwerpen op eene wijze, welke ergernis en aanstoot moet geven en reeds bij herhaling aanleiding tot onrust heeft gegeven, zoodat onderscheidene autoriteiten, belast met de bewaring der openbare orde, op de verwijdering van dezen vreemdeling hebben aangedrongen;

Overwegende, dat zoowel uit het vroeger als later gedrag van gemelden *de Geest* genoegzaam blijkt, dat zijn eenig doel is om de gemoederen in onrust te brengen, en door bevordering van tweespalt voordeel te doen, en hij alzoo beschouwd moet worden als gevaarlijk voor de openbare rust;

Gezien art. 12 en 13 der wet van 13 Aug. 1849 (St. bl. no. 39);

Lasten en bevelen, dat *P. J. F. de Geest* voornoemd, binnen veertien dagen na bekomen kennisgeving van dit besluit, het rijk verlate.

— Bij inzage van het ontwerp van wet, houdende vaststelling van het derde hoofdstuk der staatsbegrooting, heeft de aandacht getrokken, dat het bedrag der schadeloosstelling aan de leden van de Tweede kamer der staten-generaal, zes duizend gulden hooger is geraamd dan het vorige jaar, zoodat de regering eene vermeerdering van het getal leden met drie schijnt op het oog te hebben.

— Naar men verneemt is dezer dagen de persoon van *Johannes Hendrikus Hartman*, kleedermaker te Eelst, bij bevelschrift der arrond.-regtbank te Nijmegen, verwezen naar den heer proc. gen., ter zake van 30 Junij jl. zijn nichtje, een kind van ruim 2½ jaar, door middel van een scheermes van het leven te hebben beroofd. Intusschen moet de gevorderde instructie aanleiding hebben opgeleverd tot het vermoeden, dat de bekl. tijdens het plegen van die daad, in een staat van verstandsverbijstering verkeerde, tengevolge waarvan hij in de gevangenis gedurende een geruimen tijd aan een onderzoek van drie daartoe benoemde deskundigen is onderworpen geweest.

— Den 23 dezer werden te 's Bosch achtervolgens binnengebragt, zoo wij vernemen, twee opperwachtmeesters, eenige wachtmeesters en brigadiers van het in Tilburg garnizoen houdend korps dragonders, beschuldigd van het ontvreemden van haver.

— In den nacht van den 25 dezer hebben zich te Rotterdam eenige dieven toegang verschaft tot het kantoor van de heeren A. *van Hoboke en Zonen*. Door touwen en ladder in eenen gang van de Jufferstraat, zijn zij achter ingebroken en na verschillende lessenaars te hebben opengebroken, zijn zij met zeer kleinen buit vertrokken, zonder tot nog toe door de policie ontdekt te zijn.

— Bij Z. Exc. den Minister van Kolonien is in een brief met onleesbaar postmerk *f* 2500 ten behoeve van 's Lands kas in O. Indie ontvangen.

— Op de begrooting van het departement van Hervormde eeredienst wordt voor 1856 meer aangevraagd *f* 1075 voor predikants-tractementen, *f* 7000 voor nieuwe standplaatsen en *f* 400 voor hulpdienst, te zamen *f* 8475.

— Z. Exc. de Minister van Financiën heeft de ambtenaren bij de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen aangeschreven, dat zij, noch hunne bedienden, zich mogen belasten met het opmaken van requesten of reklamatiën in zaken van directe belastingen van derden; zijnde de hoofdambtenaren uitgenoodigd om daarop zeer streng te letten: zij die gewoon waren hunne reklamatiën, om teruggave van belasting voor zes maanden, wegens het afschaffen van belastbaar gebruik hunner paarden, door de ambtenaren of hunne bedienden te doen opmaken, worden op de voorschreven verbodsbepalingen opmerkzaam gemaakt, met opmerking tevens, dat hunne reklamatiën, als boven voor den 1 November bij H.H. Ged. Staten of door tusschenkomst van den controleur moeten zijn ingekomen.

— De *Nederl. Stoompost* geeft de volgende beschrijving van het monster-uurwerk, vervaardigd door *F. Dent*, en bestemd voor den toren van het Parlementsgebouw te Londen.

De uurwijzer heeft 22 voeten diameter, zijnde de grootste welke ter wereld bekend is. De minuutwijzer doorloopt elke halve minuut, eene ruimte van 7 duimen, de slinger is 15 voeten lang, de klok heeft 8 voeten hoogte en 9 voeten diameter en weegt 14 a 15 ton; de hamer weegt 4 centenaars. De grootste der klokken die alle kwartieren slaat, weegt 5½ ton. Al de klokken nemen gezamenlijk eene ruimte in, 8 maal grooter dan het volledig klokkenspel eener hoofdkerk. De raderen zijn van gegoten ijzer. Het uurwerk loopt 8 dagen, dat van het speelwerk 7½ dag. Het ophouden van het laatste gedurende den halven dag wijst aan, dat het uurwerk moet worden opgewonden. Bijkans twee uren worden alleen aan het oprollen der draden van den tamboer voor het uurwerk besteed.

— De minister van finantien heeft een iegelijk, dien het mogt aangaan, herinnerd, dat de reeds sedert den 31 Dec. 1853 buiten omloop zijnde muntbiljetten van *f* 100 en *f* 10, uitgegeven krachtens de wet van 17 Sept. 1849, met den laatsten December aanstaande, overeenkomstig het bepaalde bij de wet van 18 Dec. 1852 zullen zijn verjaard, dat die muntbiljetten daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot den laatsten December van het thans loopende jaar bij de Nederl. Bank te Amsterdam worden overgenomen, waartoe de houders, des verkiezende, de tusschenkomst van de betaalmeesters in de provinciën kunnen inroepen. — Ten allen overvloede wordt opgemerkt, dat het bovenstaande in geenen deele betrekking heeft tot de thans in omloop zijnde muntbiljetten, daargesteld krachtens de wet van 26 April 1852.

Harlingen, 24 Sept. Het huisgezin van negen personen, waarin, volgens berigt van eergisteren, de vader met vijf kinders waren overleden, verloor gister ook nog de moeder, zoodat er slechts twee kinderen een van 10 jaar en een van 7 weken overig zijn. Het eerst verspreide gerucht, als of vergiftiging door koperen keukengereedschap oorzaak zou zijn, wordt thans algemeen tegengesproken, zoodat het wel degelijk de cholera is, die zich hier voor het eerst alzoo vertoont.

Haarlem, 25 Sept. Aan den heer mr. *D. J. van Ewijck*, is bij zijne op den 1sten Oct. a. s. bepaalde aftreding als commissaris des konings in de prov. N.-Holland, door de gezamenlijke ambtenaren der provinciale griffie, aangeboden een zilveren inktkoker, als een bewijs hunner hoogachting voor den man, die gedurende een tijdvak van vijftien jaren aan hun hoofd stond, en wiens heuschheid en minzaamheid door allen om het zeerst worden geroemd.

Kampen, 21 Sept. Gisteren werd van wege het dijkbestuur van het 4e distrikt de eerste steen gelegd van het stoomschepradgemaal voor den polder van Mastenbroek door den dijkgraaf den heer *P. H. Gallé*, alhier, in teg[enwoordigheid] woordigheid van het vereenigd dijks-kollegie, bijgest[aan] door den heer ingenieur-directeur *van Diggelen* en den h[eer] ingenieur *Backer*, aan welke heeren de leiding der we[rk]zaamheden zijn opgedragen.

— Naar men verneemt zou het kapitaal van *f* 60[...] volteekend zijn, benoodigd tot het uitmalen van de Ko[...]koek, een veenplas van ruim 300 bunders, in de nabijh[eid] dezer stad, daardoor zal de aannemer *Penny* alhier, [die] de droogmaking er van heeft aangenomen, tegen beloon[ing] van de helft van den drooggemaakten polder en 25 [...] per roede sponturf van het uit te veenen Zwijnsle[...] groot 140 bunders, met het uitvoeren van dat werk kun[nen] aanvangen.

Rouveen, 23 Sept. De boekweit-oogst is thans [in] deze streken zoo goed als afgeloopen. Door het aanhoude[nd] schoone weder begunstigd, heeft men zeer voorspoedig [en] naar wensch deze werkzaamheden kunnen voortzetten. [De] kwaliteit is dan ook voortreffelijk, en vereenigd met [het] ruime beschot der kwantitiet kan men de uitkomst van [dit] teedere korenprodukt zeer gelukkig noemen. Voorze[ker] heeft men derhalve ruimschoots reden tot dankbaarheid [aan] de weldadige Voorzienigheid, van Wien alles goeds ne[der]daalt.

Hardenberg. Wij vernemen uit goede bron, dat [de] maatschappij welke zich te Brussel heeft gevestigd, aan[ge]moedigd door de gunstige uitkomsten, welke de vruchtba[ar]making der heidegronden door middel van bevloeijing in [de] Belgische Kempen heeft opgeleverd, de eigenaren van wo[este] gronden en veenen onder deze gemeente ook in de geleg[en]heid heeft gesteld om hunne eigendommen tegen een beh[oor]lijken prijs, aan die maatschappij aftestaan. Haar doel [is] om door middel van een kanaal, dat van uit de rivier [de] Eems met vertakkingen naar de Provincien Drenthe, Ov[er]ijssel, Groningen en Vriesland zoude worden geleid, [de] woeste gronden te bevloeijen en daardoor vruchtbaar te m[a]ken. Voor heidegronden wordt minstens *f* 50 en voor ve[en]gronden *f* 60 à *f* 80 per bunder uitgeloofd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Behooren achteruitgang in zaken en geldelijke ver[le]genheid anders onder de gewone aanleidingen tot zelfmoo[rd] thans heeft men te Parijs een zeldzaam voorbeeld van het teg[en]overgestelde. Zeker heer X., die eene vrij uitgestrekte [...] tuin bezat en bovendien een aanzienlijk ambt bekleedd[e,] heeft zich in een bosch nabij Parijs aan een boom opgehangen [en] een briefje van den volgenden inhoud achtergelaten: „Ik [ben] de al te gelukkige man; ik kan er niet in slagen mij [...] ven de onrust, de gemoedsbewegingen, de wenschen [en] teleurstellingen te verschaffen, die de menschen doorga[ans] ondervinden. Alles gelukt mij ondanks mijzelven; het [ge]luk overstelpt mij, door den dood ga ik er mij aan o[nt]trekken."

— Dat de ontruiming van Sebastopol een beraamd pl[an] was, blijkt uit de correspondentie van den 4den Sept. [uit] het kamp. Van daar wordt gemeld, dat er onophoudel[ijk] zwaar geladen wagens over de brug der haven naar [de] noorder-forten trokken, dikwijls vergezeld door mannen [en] vrouwen, en men geloofde dat zij huisraad medevoerd[en.] In het midden der brug was eene ophaalbrug, die nu [en] dan de gemeenschap afbrak. Van beide zijden werd do[or] vlaggen het teeken gegeven om den overtogt voort te zett[en] of te doen ophouden. Zoowel de Russen als de geallieerd[en] hadden naar luid van dat schrijven de volkomene zekerhe[id] dat de verdedigingswerken verloren waren en de schepe[n] in de haven niet konden gered worden. De laatste dag[en] voor den aanval zag men dan ook den eenen wagen na d[en] anderen de brug overtrekken en de eene boot volgde [de] andere in de haven, zoodat de Engelsche en Fransche so[l]daten met leede oogen hunnen buit zagen wegvoeren [en] alleen konden hopen, dat de stad genomen zou worde[n] alvorens er alles uitgevoerd was. Gedurende den dag za[g] men soldaten van de noordzijde naar de zuidzijde trekken doch men dacht, dat in den nacht aanzienlijke getallen va[n] de zuid- naar de noordzijde overgingen.

— Eene groote gedenkpenning ter herinnering aan [de] verovering van den Malakofftoren, wordt thans in de mu[nt] geslagen. Vreemd voorwaar is het dat de keizer er op [is] afgebeeld, de bres beklimmende, met een fransch vaand[el] in de hand. Wil men aldus het nageslacht wijs make[n] dat *Napoleon III* in persoon Sebastopol ingenomen heeft?

— Te Hâvre is een adjudant van den keizer van Ha[...] aangekomen, om zich met zijn gevolg, bestaande uit dr[ie] jonge negers, naar Parijs te begeven.

— Een wijnkooper te Metz gaf, bij het vernemen van [de] tijding dat Sebastopol, door de Russen ontruimd is, a[an] de dranklustige voorbijgangers verscheidene vaten wijn [ten] beste.

— Het *Journal de Constantinople* behelst het volgen[d] berigt: „Honderd negentig poolsche soldaten, in het rus[si]sche leger hebbende gediend en in den slag bij de Tcherna[ja] krijgsgevangen gemaakt, hebben dienst genomen in [...] regement turksche kozakken.

— Den 24 dezer werd te Parijs eene vergadering geh[ou]den van vele leden van den internationalen jury, voor [de] wereldtentoonstelling en eenige leden van het afgeloop[en] internationale kongres voor de statistiek, alsmede van [de] buitenlandsche kommissarissen bij de tentoonstelling, o[m] den grond te leggen tot eene vereeniging, die ten doel he[eft] de invoering van een gelijkvormig stelsel van maten, g[e]wigten en munten bij alle volken der aarde. De voorzitt[er] baron *Rothschild*, hield eene redevoering, waarin hij het n[ut] van dergelijke gelijkvormigheid betoogde, waarna de he[er] *Pent* het doel nader uiteenzette en toelichtte. Den [...] October zal eene tweede vergadering worden gehouden.

ENGELAND.

Te Manchester is ll. Zaturdag eene tentoonstelling va[n] fraaije jonge kinderen gehouden; er waren nagenoeg 3[...] mededingers naar de uitgeloofde prijzen en 5000 person[en] hadden 1 a 2 sh. entree-geld betaald om als toeschouwe[rs] de zonderlinge vertooning te mogen bijwonen; onder [de] behaalde prijzen, verwierf de kleinzoon van een voorma[lig] parlementslid, een zilveren theepot; onlangs is te Boston [in] Lincolnshire, eene soortgelijke tentoonstelling gehouden.

DUITSCHLAND.

Te Aurich is dezer dagen door de gezworenen aldaar [de] volgende afschuwelijke zaak behandeld. Zekere arbeid[er] *Schlagter* genaamd en 25 jaren oud, had een onecht ki[nd] bij eene dienstmeid, welk kind, een jongen, de moede[r] tot het vierde jaar bij zich had, terwijl de vader haar da[ar]voor kostgeld betaalde. Toen trouwde echter de arbeider met eene andere vrouw, en daar het hem weldra aan mid[]delen begon te ontbreken, om het kostgeld langer te vol[]doen, nam hij het onechte kind bij zich in huis. Hier werd het zeer goed opgenomen door de vreemde moeder, doch de ontaarde vader behandelde daarentegen zijn kind zoo slecht, dat het eindelijk na een nameloos lijden van anderhalf jaar daaronder bezweek, terwijl alsnu bij een onderzoek, dat door de politie in het werk werd gesteld, aan het licht kwam, dat de arme knaap was gestorven door gebrek aan genoegzaam voedsel. De vader had zijn kind een langzamen hongerdood gewijd. De gezworenen spraken eenstemmig het schuldig uit, en veroordeelden hem tot zesjarige kettingstraf, benevens tot jaarlijksche vierdaagsche

sluiting in een duister hol, op water en brood; waarbij ter de Voorzitter openlijk zijn leedwezen betuigde, dat Wet ten dezen geene zwaardere straf veroorloofde. „Wilde " schrijft de berigtgever, „al de afschuwelijke mishandegen opsommen, die bij de openbare behandeling van deze k zijn bekend geworden, dan zou ik er voor 't minst paar vellen mede kunnen vullen. Vergeleken met zulk mensch, mogen tijgers en hijena's zachtmoedig heeten."

— Het berigt dat Pruissen aan de westersche mogendden heeft gevraagd, of deze thans het tijdstip geschikt hten tot hervatting der vredesonderhandelingen en dat de binetten van Parijs en Londen een ontkennend antwoord bben gegeven, wordt door de *Neue Preuss. Zeit.* tegensproken. De *Indépendance Belge* evenwel houdt vol, dat tijding waar is en zegt, dat, indien het berlijnsche blad zijne logenstraffing volhardt, dit orgaan dan niet uit lke zekere bronnen put als het voorgeeft.

RUSLAND-TURKIJE.

Volgens de opgave van de *Morning Post*, bestond de heele Russische vloot in de Zwarte zee, nu door de geieerden vernield, vóór hunnen inval in de Krim, uit 108 ilen en 2200 kanonnen. Tot deze vloot behoorden onder deren 14 linieschepen van 80 à 120 stukken; 4 fregatten, n 60 stukken; 6 groote en 6 kleine stoombooten, enz.

SPANJE.

Een Spaansche hardlooper, *Genaro* genaamd, had eene eddingschap aangegaan, dat hij het tegen de beste paarden het loopen zou uithouden. Acht paarden kwamen op. strijd duurde van 2½ tot 8½ ure. Zes paarden bezwen. *Genaro* viel, nadat hij 22 maal het hippodrome had ndgeloopen, zijnde eene lengte van 12 mijlen. Twee arden, zijnde renpaarden, hebben het uitgehouden.

NOORD-AMERIKA.

Uit Kalifornie blijven de berigten ongeveer hetzelfde. In mijnen is men voortdurend vrij voorspoedig, terwijl tens de landbouw meer en meer grond begint te winnen. ij hadden hier eenige dagen geleden de eerste verscheping n meel van San-Francisco, een bewijs dat men reeds ver noeg gevorderd is, om in eigen behoeften te voorzien. Van heel anderen aard is het berigt gelijktijdig ontvangen, t men in evengenoemde stad eene fabriek ontdekt heeft, aar men zich sedert eenigen tijd bezig gehouden heeft met et vervaardigen van valsch stofgoud. De daders bevinden ich in hechtenis.

ASSEN, 29 September.

Er is wederom een keurig volksboekje verschenen, getiteld et *metselaarshuisgezin* of de *handwijzer op den levensweg*, er bevordering van de huisselijke opvoeding en ter wering an den sterken drank. Te regt wordt daarin aangetoond, at de jeugd met afkeer tegen den sterken drank moet woren doordrongen, en dat de ware opvoeding van den mensch in het huisgezin. Het is een verhaal in den volksstijl, it het Duitsch overgenomen, met vermaningen en opmerkinen doorweven. De gebeurtenis is voorgevallen in het beoorlijk dorp Louhwitz, aan de Elbe in Saxen.

— Op de jaarmarkt, den 25 dezer te Roden gehouden, aren aangevoerd 799 ruinen, 1554 merriën, 155 veulens, 37 koeijen, 6 kalveren, 1100 Drentsche schapen, 305 varens en 33 bindel vlas. De markt was over het geheel eer willig. Kalfkoeijen kostten van f 80 tot f 133, vaalelkte van f50 tot f80, tijdkoeijen van f60 tot f 85; de anvoer van paarden was groot, de handel vlug, de veulens erkocht van f45 tot f90, enterveulens van / 120 tot / 180, weejarige van / 200 tot / 280, de werkpaarden van / 100 t / 225. Van schapen was eene groote aanvoer, de prijen waren van / 2 tot / 7.50; van varkens was matig aaner met vluggen handel, prijzen der ouden van / 20 tot 44, biggen van / 5 tot / 22, het bindel vlas van / 2,50 t / 2,80.

— In den namiddag van den 26 dezer is te Hoogeveen, et zijn vaartuig van het Rookgat, gem. de Wijk, een olera zieke aangebragt, die den volgenden morgen is overden.

Coevorden, 25 Sept Naar wij met zekerheid vernemen, heeft de minister van binnenlandsche zaken f 60.000„ s subsidie, te betalen in drie jaren, toegestaan tot het aven van een kanaal van hier naar Ane. *Handbl.*

Steenwijkerwold, 26 Sept. Heden heeft alhier ij de tentoonstelling van landbouw, tuinbouw en veeteelt er afdeeling Steenwijk en Steenwijkerwold, namens den astelein *J. Pen*, eene harddraverij plaats gehad, waarvoor paarden waren ingeschreven, en waarvan de prijs, betaande in een fraai chaistuig en hoofdstel met berlijnsch ilver gemonteerd, ter waarde van / 50, zeer keurig veraardigd door *J. Rijkeboer*, is behaald door het bruine ierjarige ruinpaard, toebehoorende aan *Hendrik Bron* van lesdijke en bereden door den pikeur *Sibren Stormebrink* an Oudeschoot; — en de premie, zijnde eene brillante weep, is behaald door het paard van *Jan Akken de Vries* e Paaslo en bereden door deszelfs zoon *J. de Vries.* Onder egunstiging van het schoonste weder werd dit volksvermaak oor een aantal aanschouwers met het grootste genoegen bijgewoond.

* **Bellingwolde, 27 Sept.** In den nacht van den 24 p 25 dezer zijn aangehaald door de ambtenaren *A. Feringa* n *M. F. Engers*, gestationeerd te Bellingwolde, op onbekenden, in de nabijheid van de Rivier de A, achter Bellingwolde, 400 halve Ned. ponden geraffineerd zout in negen akken.

Meppel, 26 Sept. Vele vette varkens van deze streken worden tegenwoordig niet meer naar Harlingen en zoo ervolgens naar Londen vervoerd, maar naar Hasselt en erder met de stoomboot naar Duitschland; wij kennen ooplieden, die dezer dagen op eens 30 à 40 vette varkens erwaarts hebben verzonden, waaronder eenigen van / 140 / 150.

* **27 Sept.** Eene zaak, waarover men dikwijls door ele landeigenaars hoort klagen, is gisteren alhier voor het antongeregt behandeld en trok veler aandacht tot zich, ooral van wege het groot aantal personen, dat deswege oor het Kantongeregt moest verschijnen; het betrof namelijk het steken van zoogenaamde hondebloemen in de landen, waarmede zich hier zooveel vrouwelijk personeel, als de tijd daar is, dagelijks bezig houdt, en aan de landen in het voorjaar, als het ontluikend groen te voorschijn komt, in meerdere of mindere mate nadeel toebrengt: nagenoeg geheel het volwassen vrouwelijk personeel, meest uit huismoeders bestaande, uit de niet zeer voorname krakerij- en kroeshoek-straat alhier, is dan ook door de policie deswege aangeklaagd, bedragende het getal daarvan beschuldigde vrouwen, die gisteren de eene voor en de andere na, voor het Kantongeregt moesten verschijnen, ongeveer een 20tal. De uitspraak in deze vrij uitgebreide industriezaak. is op Woensdag den 10 Oct. e.k. bepaald.

* Het verdient opgemerkt te worden, dat men hier in et diaconie-armenhuis sedert jaren van buitengewone ziekn onder de bevolking is bevrijd gebleven; in tijden, toen deze plaats in meerdere of mindere mate de cholera eerschte en menig offer vroeg, bleef men daar steeds van e gevreesde epidemie verschoond; nu thans hier in vrij ge mate de mazelen onder de kinderen heerschen, gelijk ina alle jaren, is in het diaconie-armenhuis onder de talrijk aldaar aanwezige kinderen, nog geen enkel daaraan lijdende en zelfs in geen 7 à 10 jaren heeft men daar onder de kinderen mazelen of roodvonk gehad, dat inderdaad als eene bijzonderheid mag worden aangemerkt. De aldaar heerschende goede orde en regel in alles, bij eene matige leefwijze, die voorname zaken voor eene goede en gezonde onderhouding van het menschelijk leven, oefenen ongetwijfeld veel invloed uit op dien bijzonder gunstigen toestand.

* **28 Sept.** Onze van Monnickendam beroepen herder en leeraar, ds. *Brutel de la Rivière*, heeft ll. Zondag namiddag aldaar zijne afscheidsrede gehouden, naar aanleiding van 2 Corinthen 6 vs. 1. Z.Ew. schetste daarin het ongelukkig lot dergenen, aan wie de Evangelieprediking zal blijken vruchteloos te zijn geweest. Talrijk was de menigte, die deze laatste woorden van den getrouwen herder wenschte te hooren. Zondag den 30sten zal hij onder ons bevestigd worden, door zijnen oudsten ambtgenoot Ds. *Kamp*, die dan ook voor het eerst met de toga en barret den kansel zal beklimmen. 's Namiddags zal de bevestigde zijne intree-rede houden.

* **Zwinderen, 24 Sept.** Het bijenstelen schijnt hier meer aan de orde van den dag te zijn. Er zijn aan drie bijenhouders al weer vier van de beste korven met bijen ontvreemd. Dit schijnt veelal zaturdagavonds werk te zijn, zoo als onderscheidene malen is opgemerkt, en vooral om dezen tijd van het jaar, als de bijen nog te velde staan. Onze naburen, die hiertoe schoon in de gelegenheid zijn, zullen dit zeker het beste tijdstip rekenen, om dan den volgenden dag den slaap weder in te halen.

* **Smilde, 26 Sept.** Van vele kanten hoort men klagen, dat er dit jaar weinig appelen zijn; hier heeft het tegengestelde plaats, niet alleen zijn er buitengewoon vele peren, maar ook appelen in menigte. Ten bewijze hiervan kan strekken, dat men in den tuin van den heer *R.* van een' middelmatigen boom zes nederl. mudden appels heeft geschud. — Als een bewijs van uitmuntende jagt berigten we van hier, dat door den heer *J. Luxwolda*, gedurende den verloopen jagttijd, zijn geschoten honderd en een patrijs.

INGEZONDEN STUKKEN.

ONDERWIJS.

Mijnheer de Redacteur!

In uw geacht blad van den 19 j.l. komt onder dit opschrift een ingezonden artikel voor, waarin het verhandelde bij den Raad van Coevorden over dit onderwerp uit zijn verband wordt gerukt; trouwens de zinsnede: *bovendien bevinden zich weinigen in de gemeente, welke men met regt in de eerste klasse zou kunnen brengen*, duidt dit genoegzaam aan. Gun ons een plaatsje ter teregtwijzing. De eerste en zwaarste bedenking tegen het voorstel van Ged. Staten, om voor het schoolgeld drie klassen te formeren, /4,80, / 2,40, / 1,20, was dat die klasse van inwoners, welke onvermogend zijn, doch niet bedeeld worden, voor welke het schoolgeld uit de gemeente-kas wordt betaald, volgens de meening van Ged. Staten in de 3e klasse zoude vallen. De Raad had de overtuiging, dat zelfs in tijden van grootere welvaart, bij goedkoope levensmiddelen, van die minvermogenden bezwaarlijk — nl. van de aangeslagenen hunner — het schoolgeld was te innen. Bovendien was de Raad van gevoelen, dat weinig inwoners met regt in de eerste klasse konden worden gebragt. Het was naar deszelfs inzien redelijker en meer naar den tijdgeest, dat de rijken zonder kinderen, of diegene hunner, wier kinderen geen lager onderwijs meer behoeven, voor de onvermogenden en minvermogenden betaalden, en dat doel wordt getroffen bij den hoofdelijken omslag, tot vinding van het ontbrekende aan de gemeente-kas, waaruit het onderwijs voor die twee klassen der Coevordsche ingezetenen wordt betaald.

Hulde doende aan de loffelijke pogingen van Ged. Staten tot de verbetering van het volks-onderwijs — zonder welk geen welstand denkbaar is, — schijnt het toch, dat de schrijver van het bedoelde stuk niet op de hoogte der zaak was. Hij meende, dat dit collegie den onderwijzer grooter salaris wilde doen toekomen; veeleer was het dezelfs meening, om hierdoor het tekort in de gemeente-kas te doen verminderen.

Dat in Drenthe het onderwijs meer zorg vereischt wegens de verspreide bevolking, is op Coevorden niet toepasselijk.

Dat de gegoede stand van Coevorden zelfs zwarigheid zoude maken, wanneer het onderwijs ook slechts / 2 's jaars kostte, is geen zeer malsch compliment. Woont de schrijver te Coevorden, dan is hij met ons van het tegenovergestelde overtuigd, overtuigd, dat de vermogende zijne kinderen in de nieuwe talen laat onderwijzen, in de reken- en aardrijkskunde bij andere onderwijzers, die dit zeker niet voor niet zullen doen.

Tegen een ander deel van het stuk protesteren wij vooral; het is, dat de onderwijzer hier zooveel heeft te doen met ondeugende, verwilderde, slecht opgevoede knapen — weder een gevoelig compliment voor de ouders; wanneer het al plaats vindt, dat er enkele zulken zijn, is daarvan gedeeltelijk de oorzaak, dat de plaatselijke schoolcommissie en het Gemeente-bestuur gedoogen, dat de onderwijzer soms weken aaneen op reis gaat, en wanneer hij ook midden in de week terugkomt, toch geen school houdt. Geen wonder, dat dan eenige knapen verwilderen.

Het stuk eindigt met de stelling, dat de Regering telkens meer van den onderwijzer vraagt. Bij dat meerdere — zegt de schrijver — wil ze hem ook schadeloos stellen. Dit toont de Raad van Coevorden ook — weder een steek. Wij antwoorden, wat baat eene professorale kunde, wanneer men enkel lezen, schrijven en de eerste beginselen der rekenkunde onderwijst, zonder iets meer; de Regering wil het *onderwijs* bezoldigen. En hiermede nemen wij afscheid; wij kwamen tegen het bedoelde stuk alleen op, omdat men goedvond den Gemeenteraad van Coevorden te miskennen.

Stem uit Coevorden over den sterken drank.

Als ik al de stuivers had,
Die men in een groote stad,
Weggooit aan 't jenevernat,
Burgers! ik verwed wel wat,
Dat ik dan 't kapitaal bezat,
Om al de armen, jong' en ouden,
Op mijn kosten te onderhouden.

Als er niemand keek in 't glas,
Als er geen jenever was,
Menig vond dan in zijn kas,
't Koopgeld voor een winterjas,
Die nu als een arme sas,
't Lijf maar naauwlijks dekt van pas.

Gisteren avond had hier eene plegtigheid plaats, die getuigt van den goeden geest, die onder het Garnizoen alhier heerscht.

De miliciens der ligting 1854, na in den loop van den dag hunne wapenen te hebben ingeleverd, vereenigden zich onverwacht tegen 7½ uur des avonds en verzochten de in de kazerne aanwezige onderofficieren, om hen te geleiden, daar zij den kapitein en luitenant een afscheidsgroet wilden brengen; gereedelijk werd aan dit verzoek voldaan, en met de grootste orde voor de woning van den geachten detachements kommandant gekomen zijnde, werden achtereenvolgens de drie volksliederen aangeheven, daarna een lied, waarin de woorden voorkwamen: *Vergeet ons niet!*

De kapitein *Joost* kwam toen naar buiten en sprak in krijgsmanstaal eenige korte woorden, die beantwoord werden door een driewerf herhaalden kreet: leve onze kompagnies-kommandant, de kapitein *Joost*!

In behoorlijke orde begaf men zich toen voor de woning van den 1e luitenant *Eymael*, waar men eveneens de drie volksliederen aanhief en waarschijnlijk op zijn voornaam doelende, eindigde met: *Willem, Willem van Nassau, zie ik heb respect voor jou*, en een driewerf herhaald: leve de luitenant *Eymael.*

Wel getuigt dit van den band, die officieren, onderofficieren en manschappen van het hier aanwezige detachement bindt, en waarvan ook de burgerij zich overtuigd houdt.

En ook ik roep nu met mijne vertrekkende krijgsmakkers: *Leve de Kapitein Joost! Leve de 1ste luitenant Eymael!*

Assen, 29 Sept. 1855. Een jong krijgsman.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

27 Sept. Bij arrest van heden is de beklaagde *Salomon Levie Wolf*, reiziger in behangselpapier, wonende te Meppel, vrijgesproken van het hem bij dagvaarding ten laste gelegde wanbedrijf van het toebrengen van slagen en stooten aan *Willemina Gabriëls*, weduwe *Claassens*, ten haren huize te Dalen, en zulks met vernietiging van het vonnis der Regtbank, waarbij de voornoemde beklaagde was veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf, acht gulden boete en de kosten, terwijl bij datzelfde vonnis aan de zich in het geding gevoegd hebbende beleedigde partij eene schadevergoeding van twintig gulden was toegekend, met veroordeeling van den beklaagde in de kosten, door haar aangewend. Voorts is bij voormeld arrest aan de beleedigde partij hare vordering tot schadevergoeding ontzegd, met veroordeeling van haar in de kosten door haar aangewend.

Heden is ook in appel behandeld de zaak van mej. C. A. M. te Meppel, door de Regtbank vrijgesproken van de beschuldiging van opligting; de verdere behandeling is tot Donderdag aanstaande uitgesteld.

Arrondissements Regtbank te Assen.

26 Sept. B. V. te Slagharen, bij verstek, wegens frauduleuzen invoer van zout, veroordeeld tot eene gevangenisstraf met verbeurdverklaring van het zout; — W. R. K. en C. G., arbeidsters te Coevorden, wegens diefstal van eenig zand, onder verschoonende omstandigheden, veroordeeld ieder tot 14 dagen gevangenisstraf.

CORRESPONDENTIE.

Eenige inwoners van Coevorden vragen, waarom geen voortgang gemaakt wordt met de regeling van de brandweer; waarom voor de Bentheimerpoortbrug — die des avonds opgetrokken wordt, geen behoorlijk hek wordt gemaakt, daar de slagboom reeds lang gebroken en buitendien te laag is; moet men eerst ongelukken te betreuren hebben? — Tot ons leedwezen gebiedt volslagen plaatsgebrek ons op nieuw het stuk: kanaal van Assen naar Groningen, *tot een volgend nummer uit te stellen. — De brief van de Asser klok aan de Groninger klok is te laat voor dit nummer ontvangen.*

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot mijne diepe droefheid mijn geliefde Zoon JAN WARNERS SCHIPHORST, mijn eenigst kind, in den ouderdom van ruim 52 jaren, na een spoedig toenemend verval van krachten.

de Wijk den 21 Sept. 1855.

R. T. HOEK,
Wed. J. J. SCHIPHORST.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne zeven kinderen en drie behuwdkinderen, mijn dierbare echtgenoot T. E. VAN VEEN, in den ouderdom van drieënvijftig jaren en tien maanden.

Rolde, den 27 September 1855.

R. J. VENEKAMP.

De ondergeteekende, belast met het Bestuur van de Industrieschool van het Departement Assen der NED. MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID, noodigt alle jongelingen in Assen en omstreken, die in den aanstaanden winter aan de lessen over 't hand- en bouwkundig teekenen of over de toegepaste reken- en meetkunde willen deelnemen, uit, om zich daartoe aan te melden bij den Heer C. MEIJBOOM te Assen, zullende, bij beperkte ruimte, uit de zich aangegeven hebbende jongelingen alleen zij worden genomen, die den meesten aanleg hebben.

Assen, den 27 September 1855.

L. OLDENHUIS GRATAMA.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De CURATOR in het
Faillissement
van **J. SINNINGH,**
koopman, wonende te Vries, roept bij deze alle **bekende en onbekende Schuldeischers** van genoemden gefailleerde op tot het bijwonen der **TWEEDE BIJEENKOMST** ter verificatie der schuldvorderingen, welke zal gehouden worden op Dingsdag den 23 October e.k., des voormiddags om tien uur, in de gewone gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Assen.

Assen, 26 September 1855.

De Curator voornoemd,
Mr. H. PELINCK.

ONDERWIJZERS VAN EENIGEN RANG

genegen, in aanmerking te komen, bij de vervulling der **vacante WINTER-BIJSCHOOL** te *ZUIDBARGE*, over het **halfjaar** van **November 1855, tot Mei 1856,** gelieven zich **vóór den 20sten October e. k.,** onder overlegging van stukken, met franco brieven bij den ondergeteekende aan te melden.

Aan die School is over dat tijdvak verbonden eene belooning van **f 75.00.**

Emmen den 24 September 1855.

De Burgemeester der gemeente Emmen,
L. OLDENHUIS TONCKENS.

DE DILIGENCE-DIENST

tusschen **Leeuwarden** en **Meppel** vice versa, zal met den derden October aanstaande **GESTAAKT** zijn.

Zwolle, den 26 September 1855.

W. & A. VISSCHER & A. KIESBRINK.

De ondergeteekende maakt door dezen aan HEEREN KOOPLIEDEN bekend, dat hij zijne **CICHOREI** met **f 1,50 de honderd Ned. ponden** heeft

VERHOOGD.

Zuidlaren, den 27 Sept. 1855.

H. HAMMINGA.
Firma SCHUILING.

DE STADS

DANSMEESTER

VAN GRONINGEN

heeft de eer te verwittigen, dat de lessen van den **wintercursus** een aanvang zullen nemen op **Woensdag den 3 October.**

VEILING

van **guste** en **melke Koeijen, 2 Werkpaarden,** eenige **Varkens** en **24,000 h. Ned. ponden Hooi:**

te houden door den Notaris TADEMA, op aanstaanden ***VRIJDAG, DEN 5 OCTOBER 1855,*** des middags te 12 uur, ten huize van den kastelein OENE DOLSTRA te Haulerwijk.

ZEGT HET VOORT.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 3 OCTOBER 1855, des voormiddag ten negen ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe of bij deszelfs afwezigheid door een der Leden van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het 3e district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Drenthe, te Assen worden

AANBESTEED:

De *ARBEIDSLOONEN* van AARDE-, TIMMER-, METSEL- en IJZERWERKEN, met de leverancie van het benoodigde ZAND voor de bereiding der metselspecie, tot het bouwen van eene gewone ARBEIDERS WONING en aanhoorigheden te Steendijk, bestemd tot Tolhuis aan den Provincialen kunstweg van Assen naar de Hilte.

De INSCHRIJVINGS-BILLETTEN van de gegadigden zullen op den 3 OCTOBER, des morgens vóór 8½ uur, aan het locaal van het Provinciaal Gouvernement moeten zijn bezorgd.

Het BESTEK ligt ter lezing in het logement bij HOFSTE te Assen, en ter bekoming van nadere inlichtingen kunnen gegadigden zich vervoegen bij den Hoofd-Ingenieur KOCK te Assen.

Assen, 27 Sept. 1855.

De Commissaris des Konings in Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal nu door de Provinciale Staten van Drenthe, aangaande onze klagten en bezwaren, betreffende den Tol over het Zwolsche Diep, een adres worden ingediend, en daarin verzocht, dat over deze hoogst gewigtige zaak, ingevolge Art. 90 der Grondwet, een onderzoek worde ingesteld.

Wij hebben tot ondersteuning hiervan een eerbiedig adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, hetwelk door een zeer groot aantal Tolpligtigen is geteekend, en daarbij gevoegd eene door ons uitgegevene Brochure, waarin onze bezwaren tegen dien Tol als ten vierden male zijn toegelicht.

Hoezeer wij ons over het door de Staten van Drenthe genomen besluit verblijden, zoo is het zeer te betreuren, daar naar aanleiding van een door den Heer KERKHOVEN voorgesteld adres, door Provinciale Staten van Overijssel in hunne laatste Vergaderingen ook niet is besloten geworden, om zich dienaangaande tot Zijne Majesteit den Koning te wenden, hetgeen door de *minderheid van slechts eene stem* niet is gebeurd. Ware dit het geval geweest, dan zoude zeker de Hooge Regering in het bijzonder, en het meer onkundig Publiek in het algemeen meer hebben ingezien, dat onze lang geuite klagten tegen dien tol geenszins ongegrond zijn geweest, en wij alle aanspraak hebben, om in vorige regten en vrijheden te worden hersteld.

Daar nu om de minderheid van die eene stem door de Staten van Overijssel wel niet in ons belang kan worden gewerkt, zoo zijn wij toch overtuigd, dat indien onze zaak in het begin der zittingen ware behandeld, zooals wij hadden gehoopt en verwacht, verre de grootste meerderheid der toen aanwezige Leden in ons belang zouden hebben gestemd, en zal het voor die hiermede minder bekend zijn niet ondienstig wezen, het volgende onder de aandacht te brengen.

Dat in de *Amsterdamsche Courant* van 26 Junij 1855, als van uit Zwolle 23 Junij 1855, een artikel was geplaatst, waarin werd gezegd, dat onder de meest belangrijke zaken, door Provinciale Staten van Overijssel te behandelen, zoude voorkomen:

1o. Het in het najaar aangehoudene adres van binnenschippers „het Zwolsche Diep bevarende, om interventie „der Staten, tegen de met 1 Januarij jl. ingevoerde Tol-„heffing."

In de *Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant* van 10 en 13 Julij jl. zijn de Verslagen van Provinciale Staten opgenomen, en kan men daaruit zien:

1. Dat toen de conclusien van het Rapport der Commissie, die tot geheele afwijzing van het door den Heer KERKHOVEN voorgestelde adres hadden geadviseerd, in stemming werden gebragt, zulks met 23 tegen 18 stemmen is verworpen.

2. Dat op de vraag van den Voorzitter, of het door den Heer KERKHOVEN voorgestelde naar de Afdeelingen zoude worden gezonden, met 22 tegen 19 stemmen ontkennend is geantwoord.

3. Dat eindelijk het voorstel, om hetzelve tot Maandag 9 Julij ter visie te leggen, en *alsdan te behandelen*, is *aangenomen.*

4. Dat niet in de zitting van 9 Julij, als wanneer er 43 Leden tegenwoordig waren, de zaak is behandeld, maar zulks eerst heeft plaats gehad bij het einde der allerla[atste] zitting op den 10 Julij, terwijl bij het begin er [...] 39 Leden aanwezig waren, doch bij de stemming slecht[s ...]

Alvorens tot deze zoo gewigtige stemming werd ove[rge]gaan, rigtte de Voorzitter eene hoogstbelangrijke rede [tot] de Vergadering, die insgelijks in bovengenoemde Coura[nt is] geplaatst. In dezelve wordt wel zeer veel bespiegeld, [maar] naar onze beschouwing, wordt daarin niet een en[kele] grond opgegeven, dat wij uit overtuiging naar billijk[heid] met tol kunnen worden belast. Integendeel schijnt er [...] onduidelijk in door te stralen, dat men met deze [...] sedert lang eenigzins verlegen is geweest, en zulks ho[ofd]zakelijk ter verkrijging der gelden benoodigd tot het [on]derhoud der werken, die voor onze gewoon geladene v[aar]tuigen nimmer zijn gemaakt, en hieraan ook geene beh[oefte] hadden.

Als aan het slot van die rede werd door den Voorz[itter] gezegd: „Laat ons zoodra het tarief eene verminde[ring] „gedoogt, in de eerste plaats de toepassing daarvan be[vor]„deren op de schipperij. Dat zal eene zorg zijn, w[elke] „de zaak verdient, en die ieder onzer ter harte zal ne[men]. „Laat ons, Mijne Heeren, erkennen, dat na alles wat [wij] „weten, en in redelijkheid kunnen verwachten als antw[oord] „te kunnen uitlokken, zulk een adres niet anders is [dan] „een schijn van bloote vertooning, en zoo wij waa[rlijk] „eene opregte belangstelling hebben voor de schipperij, [laat] „ons hen daarmede niet voeden.

„Ik heb gemeend u dit te moeten zeggen. Mogt het v[oor]„stel niet worden aangenomen, dan zal ik voorstellen [aan] „de schipperij te antwoorden: dat vooralsnu hun ver[zoek] „niet voor inwilliging vatbaar is, doch dat de Staten [van] „Overijssel, zoodra het tarief blijken zal voor vermi[nde]„ring vatbaar te zijn, hunne belangen daartoe zullen [be]„vorderen."

Hierna werd het adres van den Heer KERKHOVEN [aan] de beslissing der Vergadering onderworpen, en met 19 t[egen] 18 stemmen verworpen.

Ofschoon onze teleurstelling hierover zeer groot was, behouden wij toch de overtuiging eene regtvaardige z[aak] te bestrijden, die zoo wij vertrouwen eenmaal zal mo[eten] zegevieren.

Zwolle.
14 Sept. 1855.

Namens Mede-Commissarissen de[r] Schippers,
JAN THOMAS.
CORNs. HOLLANDER.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 21—28 Sept. *Bev.* E. A. S. Derksen geb. de H[...] van z. — *Overl.* S. E. Corbach wed. R. Pluijter, ruim 8[...] A. Nijdam, ml., 9 m.; H. Hazenberg, echtgenoot van J. [...]ling, ruim 82 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 28 *Sept.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 16.25
„ N. Oml.	70	„	„ 15.00
dito.	72	„	„ 15.65
„ „ Old.	70	„	„ 15.40
„ „ „	72	„	„ 16.15
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 11.00
„ „ „	68	„	„ 11.50
„ „ „	70	„	„ 12.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.40
„ „	42	„	„ 4.60
„ Voer	36	„	„ 3.90
„ „	40	„	„ 4.30
„ Zwarte	36	„	„ 3.80
„ „	40	„	„ 4.25
Garst, N. wint.	52	„	„ 6.70
„ „ „	53	„	„ 7.10
„ „ zomer	56	„	„ 6.60
„ „ knob.	60	„	„ 7.40

Boekweit, zand 64	N.pd.	f	
„ „ 66	„	„	
„ veen 66	„	„	
„ „ 68	„	„	
Paardeboonen. .	f 8.50	à	
Groene Erwten. „	—.—	à	—
Grauwe „	„ 10.00	à	1[...]
Koolzaad . . .	f 13.00	à	1[...]
Gort, grove .	„ 11.75	à	1[...]
Gort, parel	„ 00.00	à	00
Olie, raap per vat	60.00	à	—
Raapkoeken.		à	—
Lijnkoeken	—.—	à	—
Boter ¼ ton. . . .	—.—	à	—
Boter ⅛ „		à	—

Tarwe niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge met we[inig] handel in een doen. — Boekweit 10 ct. lager afgegeven. — G[arst] weinig begeerd en niet dan 20 cent lager te plaatsen. — Ha[ver] prijshoudend. — Boonen in een doen. — Koolzaad als genoteerd aangeboden doch bleef genoegzaam zonder koopers. — Zom[er]zaad mede weinig begeerd. — Geel mosterdzaad bijna niet omgegaan. — Gort als voren. — Raapolie iets lager.

ASSEN, 27 Sept. Rogge f 10.00 tot f 11.30. Boekweit f 8[...] tot f 8.75. Boter 87⁵ a 90 ct. het N. ℔. Aardappelen f 2.20 [...] f 2.60. Stroo f 0.00. Prijs van het Roggebrood f 0.82 de 6 N[...]

MEPPEL, 27 Sept. Rogge f 11.25 a 12.00. Boekweit f [...] a f 9.00. Boter 1¼ N. ℔ f 1.42 a f 1.56. Boter per ⅛ [...] f 19.00 a f 21.34.

COEVORDEN, 24 Sept. Rogge f 11.00. Boekweit f 9[...] Boter f 0.75.

HOOGEVEEN, 25 Sept. Rogge f 11.40. Boekweit f [...] Haver f 4.65. Honig per ℔ f 0.00. Boter het N. ℔ f 0,87⁵.

AMSTERDAM, 26 Sept. TARWE en ROGGE lusteloo[s] slechts bij gerijven verkocht van Tarwe: 128 ℔ bonte Pool[sche] f 540; 126 ℔ dito f 522, 525, 528; — en van Rogge: 120, [...] 122 ℔ Pruissische f 350, 354, 360; 121 ℔ fijne Zweedsche f [...] 122 ℔ Anclammer f 360; 124 ℔ Rostocker f 368; 118 ℔ D[...]sche f 325 bij partij. — GARST iets flaauwer: 111 ℔ Dee[nsche] f 234. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoud[end] 118, 122, 124 ℔ nieuwe Holsteinsche f 289, 302, 310. — [...] ERWTEN ter verzending gezocht, doch de orders waren e[enig]zins te laag gelimiteerd. — KOOLZAAD £ ½ lager; An[...]mer Rubs £ 91; op 9 v. Olie in Oct. en Nov. £ 103½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE weder iets la[ger] op 6w. f 61¼; Vlieg. f 60, 59¾, 60; 1o. Oct. f 59¼, 59, ¼; Nov. en Dec. f 58½, ¾, ½, ¾; Mei f 57. ¼. — LIJNOLIE slap, op 6w. f 47¾; Vliegend f 46½, ¼; 1o. [...] f 46, 45½; Nov. f 46½, 46; Dec. f 46¾, ¼ — HENN[EP]OLIE op 6w. f 54¾; Vliegend f 53. — RAAPKOEKEN 1040 stuks f 107 a 110. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f [...] a 16½. — MOUTWIJN tot f 24½ per vat cont. met w[...] order. — JENEVER 100 % Amst. proef f 29 a 29½ per contant.

VRIJDAG, 28 Sept. Tarwe onveranderd; 128 ℔ nieuwe [...]te Poolsche f 540. — Rogge mede onveranderd; 122 ℔ P[ruis]sische f 360. Gerst, Boekweit en Haver zonder handel. K[ool]zaad 1 £ hooger; op 9 vat 101 £; op Nov. 104½ £. Raap[olie] op 6w. f 60¾; vlieg. f 59½, op Mei f 57¾. Lijnolie op [...] f 47¼; vlieg. f 46.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 *Sept.* 1855.

			GERLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¾
„ „	3	„	76
„ „	4	„	93⅛
Amort. Synd.	3½	„	89½
Handelm.	4½	„	
O. I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	100⅜
Dito 1828/29	5	„	
Cert. 1831/33	5	„	82¼
Dito 1840	4	„	75¼
Dito Stieglitz	4	„	
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	67½

			GERL[EVEN].
Polen, Oblig.	4	pct.	[illegible]
Spanje, Oblig.	1	„	19¼
Obligatien	3	„	38
Binnenl.	3	„	31½
Amortisable			6[...]
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	62¾
„ „ N.	5	„	75[...]
„ „	2½	„	38
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	90½
Portug., Oblig.	3	„	40
„	14		
Amerika Bank-Act.			[illegible]

NIEUWE POPULAIR WETENSCHAPPELIJKE WERKEN.

VOOR **80 CTS.** à f **1,20 PER DEEL** IN PLAATS VAN f **2,40** à f **3,60.**

GESCHIEDENIS DER SCHEPPING,

door **H. BURMEISTER.** Naar den **vijfden** druk uit het Hoogd. door **A. WINKLER PRINS.** Met eene voorrede van Prof. **BUIJS BALLOT,** 1ste deel à f 1,10.

DE SCHEIKUNDE IN HET DAGELIJKSCH LEVEN,

door J. F. W. JOHNSTON, voor Nederland bewerkt door Dr. J. W. GUNNING, Lector aan de Hoogeschool te Utrecht. 1ste deel à f 1,00.

Zijnde Deel III en VI van **VAN DRUTEN & BLEEKERS**

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK ENZ.

Deel I en II, **GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK**, door H. VAN BERKUM, met eene Voorrede van Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT. 2 dln. f 1,80.

De meer uitvoerige prospectus dezer belangrijke onderneming is in alle Boekwinkels verkrijgbaar.

NIEUWE WERKEN.

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit:

VOOR ZESTIG JAREN,

EEN DRENTSCH VERHAAL, door J. V. D. VEEN Az., een deel met vignet f 3,90.

J. Chr. Gewin,

EUGENIE MERLIN EN ANDERE NOVELLEN,

een deel met vignet f 3,00.

DE NOOD DER ARMEN,

Een Volksverhaal voor Armen en Rijken. — Uit het Hoogduitsch door JULIUS KELL. Met eene voorrede van Dr. **L. S. P. MEIJBOOM.** — Een deel met vignet f 1,80.

Uit volle overtuiging kunne de Uitgevers deze werken als **goede boeken** aanbevelen.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.